

כבוד ה' כמ"ש זרח בחשך אור לישרים. וכתוב וכבוד ה' עלך זרח. לעורר את האהבה. וזה שכתוב כה אמר ה' ליעקב אשר פדה את אברהם כי ע"י מדת יעקב בחי' רחמנות הוא מעורר את האהבה בחי' אברהם. וז"ש וימררו את חייהם. פי' וכיאר הכתוב כי הנה הכתוב אומר איך שע"י גלות מצרים צריך הוא לשית עצות כנפשו לצעוק אל ה' בתפלה ולהתמרמר במר נפשו על חייו דהיינו על חיות אלהות שבתוכו שהוא חיות העיקרית של האדם. משא"כ חיי עוה"ז אינם נקראים חיים כלל. וזהו בעבודה קשה. כי עבודה שכלב זו תפלה לצעוק אל ה' בבחי' צעק לבם בשביל גילוי אלהותו ית' כמ"ש ורוממות אל בגרונם שהוא התגלותו ית' ע"י בחי' הגרון הנזל. ועי"ז וחרב פיפיות בידם להכרית כל הקליפות ותאוות שיש לאדם. והנה כמו למשל חרב שהיא של ברזל קשה יכולה לעמוד אפי' בפני דבר קשה כאבנים ולא תפגום בהכאתו בהם. משא"כ אם היה הברזל רך. כך התפלה צריכה להיות קשה. ולכן נק' עבודה קשה דהיינו לקרוא לה' לעמוד נגד כל מונע מבית ומבחוץ ולשבר כל הקליפות ותאוות החזקות להיות לבו נשבר בקרבו. ואפילו אם הוא כלב האבן ימוס. והנה כ"ז הטורח הוא בשביל הגלות משא"כ כשהיה בית המקדש קיים שלא היה צריכין לתפלה כי אז היה התגלות אלהותו במוחו ומחשבתו של אדם בהתרחכות (להאיר) [להעיר] את האהבה מקרב איש ולב עמוק בעומק המחשבה בלבד:

וכן בענין התורה בזמן הגלות הוא בחומר ולבנים וגו'. וכמ"ש בר"מ. והענין הוא דכתיב ששים המה מלכות ושמונים פלגשים ועלמות אין מספר אחת היא יונתי תמתי. ופי' בזהוה ששים המה מלכות אלו ששים מסכתות. ושמונים פלגשים אלו ברייתות. ועלמות אין מספר אלו ההלכות. אחת היא יונתי תמתי וגו'. ופי' תמתי שלימתי שאין שלימות אצלו כביכול זולת כנסי' כמ"ש והאריך הדום רגלי. וכתוב בנים אתם להוי' אלקיכם וברא כרעא דאבוה הוא. והיינו מפני גילוי יחודו ית' בעולמות עליונים הוא בכל צבא מעלה כמ"ש וצבא השמים לך משתחיים שבטלים אליו במציאות כפועל ממש. אך בעולמות התחתונים הנה עכו"ם המורדים ופושעים בו רק מי כעמך ישראל גוי אחד בארץ ליחד לבכם לאחד ולבטל רצונם מפני רצונו. והוא כמו למשל אברי האדם שבטלים אליו ואפילו הרגלים שהוא לבר מן גופא ואפי' צורני רגלו והיינו כל זמן שדבוקים בו. אבל כשנפרד אחד מאבריו. וכן צפורן הפורש מן האדם שוב אינו נחשב מכלל האדם מפני שאינו בטל אליו. וכך כנפש האדם כתיב לתאוה יבקש נפרד שנפרד מיחודו ית' והוא כמו אבר הפורש מן האדם והרי זה כאלו נקטע אחד מאבריו או נקצץ צפורן אחד מן הקומה שלימה של יוצר בראשית כביכול. אבל הבא לדבקה בו באמת הוא בטל לגמרי אליו ואין לו רצונות אחרים כלל כמו שכתוב מי לי בשמים ועלמך לא חפצתי בארץ כו'. צור לבבי וחלקי וגו'. ועושה הקומה שלימה כביכול ולכן כו'. תמתי. והנה באתדלית אתדלית' כמ"ש אני לודי ועלי תשוקתי כי כמו שמעורר התשוקה בחדות ה' לעשות נחת רוח ליצרוו שמתחה כמ"ש ישמח ישראל בעשיו כך חדות ה' היא מעונו וישמח ה' במעשיו. וזהו ובלבנים דא לבנו הלכתא כי הנה כתיב שחורה אני ונאווה פי' כי התורה שבע"פ היא נראית לעין כל בבחי' שחורה שאין נאווה בה שום אור כלל לפי שמדברת בעניני עולם הגשמי בעניני זרעים ובדבר שבממון בין איש לרעהו. אבל באמת ונאווה שכל הדברים שבה יסודתם בהררי קדש מחכמה עלאה שכן עלה ברצונו וחכמתו

פי' בכל הגליות ושעבוד הדומות ללילות שכל בחי' הגלות הוא בחי' גלות מצרים. וכן ענין הגאולה כתיב כימי צאתך מאמ"צ אראנו נפלאות וכמו שהיה גלות מצרים בעבודה קשה בחומר ובלבנים וגו'. כך בכל בחי' גלות אף שאין דוגמתן ממש בגשמיות מ"מ יש בחי' עבודה קשה בחומר ובלבנים ברוחניות. וכמ"ש בר"מ בחומר דא קל וחומר. ובלבנים דא לבנו הלכתא. ובכל עבודה בשדה דא ברייתא: **ולהבין** זה הנה דרשו בהגדה שמררו חיי אבותינו במצרים. פי' כי האבות הן המדות אהוי"ר ורחמנות וחיותם הם המוחין שהן החו"ב גדלות ה' לדעת כי אין עוד מלבדו בשמים ממעל ועל הארץ מתחת למעלה עד אין קץ ולמטה [tz] אין תכלית ולד' סטריי. שבהשכלה והבנה זו נולדה ונתעוררה מדת האהבה בקרב כל א' ואחד. וכן היראה כי כל ניצוץ מישראל יש בו בחי' אהבה ויראה והן הן עצמות הנשמה כמ"ש במ"א. וכן כנסי' חבור כל הנשמות נק' בת נדיב בתו של אברהם אבינו שנק' נדיב מפני שהוא איש חסד המתנדב חסד לכל העולמות עליונים ותחתונים וגק' אבינו וירושתנו ממנו. רק מפני שהבחירה ביד אדם ויכול' בידו להפוך האהבה מאהבת ה' אל ההפוך לגמרי ע"כ צריך הוא לעורר את האהבה לה'. ועי"ז מיוסד כל ענין שיר השירים אם תעירו ואם תעוררו כו'. והתעוררות האהבה היא ע"י קול דודי דופק וגו'. וזהו שארז"ל אנשי יריחו היו כורכין את שמע ולא היו מפסיקין בין אחד לואהבת כי מן התבוננות כאחד אמת כי אין עוד מלבדו ממילא נמשך התעוררות אהבה לה' כלי הפסק וע"כ מסיימין בק"ש אמת ויציב יציב הוא תרגומו של אמת אלא שאומרים גם בלשון תרגום לומר שהוא אחד אמת בין בגשמיות בין ברוחניות כי אין עוד מלבדו כתיב. אך כ"ז הוא בהיות החו"ב בגדולת ה' בהתבוננות גדול במוחו ומחשבתו וע"כ יכול הוא לעורר מדותיו אוי"ר בהתגלות לבו ע"י עומק המחשבה בלבד. אבל מי שמוחו קטן מהכיל התגלות אלהותו במחשבתו לעורר את האהבה הנה זאת עצתו אמונה לצעוק אל ה' בתפלה וכמ"ש צעק לבם כי הקול מעורר הכונה והתגלות לעורר את האהבה בהתגלות לבו ונק' בחי' זו בחי' מצרים מצר ים החכמה שירדה ונתלבשה במצר הגרון. וזהו ענין ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה. כי בחי' גרון וחרון הכל אחד כידוע ליי"ח. וזהו ענין המירות שמררו חיי אבותינו במצרים שחיות המדות ירדו ונתלבשו במצר הגרון. ועי"ז נעשו מרים כי אלו היו בבחי' באר שבע היו מתוקים יותר טובים. וזהו אנכי ארד עמך וכו'. פי' אנכי מי שאנכי בחי' סוכ"ע בחי' אחד אמת ארד עמך שהוא בחי' ירידה כביכול מחמת שאין גלוי אלהותו ית' מתגלה כ"כ כ"א בבחי' מצרים והיינו ע"י שהוא עמך כמ"ש גלו לאדום שכינה עמהם ולא נשאר כ"א בחי' האמונה הנטועה בלב כל ישראל שהם מאמינים בני מאמינים אפי' בגלות כמ"ש ויאמן העם אבל אינו דומה שמיעה לראיה שהיא בחי' גלוי אלהותו כמו שהיה בשעת זמן תורה בבחי' ראיה ממש ובזמן גלות אין בחי' ראיה ממש בהתגלות זו אבל באחי' מצרים שהוא ע"י הקול בחי' גרון הנזל: **והנה** גם לזה יש רבות מחשבות הטרודות ומבלבלות התפלה. והן המה עונותיו המבדילין. ועצה היעוצה לזה הוא לעורר רחמים רבים ולא על עצמו כי אדרבה כזה הוא מעורר עליו את הדין שדנין אותו אם הוא ראוי להתפלל לפני ה' ולעבוד אותו אלא שישבו אל ה' וירחמנהו ברחמים רבים על גלות השכינה שהיא ניצוץ אלהותו המתלבש במחשבתו. והמ"ז הם נקראו לבושים צואים. ועי"ז יתמרמר מאד במר נפשו ועי"ז יסורו הבגדים הצואים מעליו ונגלה

בענין תקוני המדות אהו"ר שבין אדם למקום. הן בבחי' טור מרע הן בבחי' וע"ט צריך הוא לשנות רגילותו וטבעו. ופי' הב' הוא לשון פה רך. וזה ישים האדם ללבו כמו כעס וקנאה וגדלות והתרוממות אחד על חבירו. זה הכלל מענה רך ישיב חימה. ולא חימה של חבירו בלבד אלא אף חימה שבנו. והיינו כל המדות רעות שבין אדם לחבירו שיסודם היא בחי' גבורות. והמ"י:

וַיֹּאמֶר ה' אֵלָיו מִי שֶׁם פֶּה לְאָדָם וּגְוִי. לְהַבִּין זֶה מִ"שׁ מִשֶּׁה לֹא אִישׁ דְּבָרִים אֲנֹכִי כִּי כַבֵּד פֶּה כֹּה וְמָה שֶׁהִשְׁבִּי לּוֹ הַקְּבִי"ה מִי שֶׁם פֶּה כֹּה שְׂהוּא כּוֹלוּ מִקְשָׁה וְכִי לֹא יָדַע מִשֶּׁה זֹאת בְּתַחֲלָה מִי הַשֵּׁם פֶּה לְאָדָם. הַעֲנִין יוֹכֵן עִ"פ הַקְּדָמָה דִּהְנֵה אֵימָה בִּס' הַתְּמוּנָה (בַּהֲקָדְמָה לְתַמּוּנָה ג' דְּכֹי כִּס לֵיא) שֶׁזֶה הָעוֹלָם הוּא שְׂמִיטָה שְׁנִיָּה וּלְפָנֶיהָ הִי' גִּבֵּי שְׂמִיטָה אַחַת שֶׁהִיָּתָה נִמְשַׁכֵּת מִמֵּדַת הַחֶסֶד וְהַשְּׂמִיטָה דַּעֲכָשׁוּ (ר"ל שֵׁיט אֲלֵפִי שְׁנֵי דְהוּי עֲלֵמָא וְחַד חֲרוּב) הוּא מִמֵּדַת הַפְּחָד וְלִכְּן דְּרַכִּיָּה חֲזִיקִים וְקָשִׁים וְרַעִים כֹּה. דִּהֲיִינוּ שֶׁהִי' בַּת חֲרוּבָן בֵּית רֵאשׁוֹן וְשֵׁנִי כֹה. מִשְׁאִיכֵי בְּשְׂמִיטָה הָרֵאשׁוֹנָה שֶׁהִיָּתָה מִמֵּדַת חֶסֶד הִיָּתָה הַעֲבוּדָה בְּאוֹפֵן אַחֵר וְגַם הַתּוֹרָה הִי' בְּאוֹפֵן אַחֵר יְעוֹשֵׁה וְהוּי רַק טוֹב וְחֶסֶד כֹּה כִּךְ דַּעַת ס' הַתְּמוּנָה וְאַחֲרָיו נִמְשָׁכוּ הַמְּקוּבָלִים הָאֲחֲרוֹנִים לְדוֹן מִזֶּה שְׂמוּכָר לְהוּיָת עוֹד חֲמֵשׁ שְׂמִיטוֹת אַחֵר שְׂמִיטָה זו כִּי צִלַּל ז' שְׂמִיטוֹת כִּנְגַד ז' מְדוֹת עֲלִיוֹנוֹת כֹּה (בְּמִישׁ שֶׁם בְּהִיָּת) אֲבָל הָאֲרִיזִיל פְּלִיג עִין בְּמָה שְׂלֵמְדוֹ שְׂצִיל עוֹד הִי' שְׂמִיטוֹת וְגַם בְּעִנִּין מַה שְׁעוּהוּ"ז הוּא שְׂמִיטָה שְׁנִיָּה עִם הִיָּת דְּסִיל גִּיכֵ כֹה. וְלִכְּן פִּתְחָה הַתּוֹרָה כְּבִיטָה בְּרֵאשִׁית לומר שֶׁכֵּבֵר הִיָּתָה שְׂמִיטָה א' וְעַכְשֵׁי הִיא שְׂמִיטָה שְׁנִי. אֲבָל פִּי' הָאֲרִיזִיל דָּאִין הַכּוֹנֵנָה לומר שֶׁהִי' עוֹלָם גַּשְׁמִי כְּמוֹ עוּהוּ"ז דַּעֲכָשׁוּ עִם שְׂמִים וְאַרְצֵ גַשְׁמִיִּים וְדַחְמִי כִי זֶה לֹא הִי' רַק בְּשְׂמִיטָה זו דוֹקָא לְבַד וְעִנִּין הַשְּׂמִיטָה שֶׁהִיָּתָה לְפָנֵי זו הוּא עִנִּין עוֹלָם הַתּוֹהוּ דִּהֲיִינוּ עִנִּין ז' מְלַכִּין קֹדְמָאִין דַּתְהוּ שְׂמָתוֹ שֶׁהוּא עִנִּין סְפִירוֹת רִחוּנִי כְּנוּדַע וְעִנִּין שְׂמִיטָה דַּעֲכָשׁוּ הוּא עִנִּין עוֹלָם הַתְּקוּן שְׂנַעֲשֶׂה אַח"כ (עִנִּין בְּלִקְטֵי פ' קְדוּשִׁים וּבַעֲמִיָּה שַׁעַר עוֹלָם הַתּוֹהוּ פְּמִי ד' כִּיָּה עִי"א) וְכְּנוּדַע בְּהָאֲרִיזִיל:

וְכֵן בְּעִנִּין וּבְכָל עֲבוּדָה כְּשֶׁדָּה דָא בְּרִייתָא. כִּי בְּרִייתָא בְּחִי' לְבַר מִן גּוֹפָא שֶׁהֵם אֲבָרִים חֲצוּנִיִּים. וְהַמְשַׁנָּה נֶק' אֲבָרִים הַפְּנִימִיִּים. וְכֵל דְּכַר שֶׁהוּא שְׁנִי בְּרִייתָא הוּא מְרוּמָז כְּמִשְׁנָה כְּמוֹ שְׂאֵמֶר אֵילָפָא מֵאֵן דְּשָׂאֵל לִי בְּרִייתָא וְלֹא פְּשִׁטָּנָא לִיָּה מִמִּתְנִיתִין. פִּי' פְּשִׁטָּנָא מְלִשׁוֹן פְּשֵׁט אִידוּ שֶׁהוּא לִשׁוֹן הַרְשֵׁט יֵד וְאֵמֶר שְׂיוּשֵׁשׁ אֵת יֵדוֹ מִמִּתְנִיתִין לְבֹאֵר הַדִּין הַשְּׁנִי בְּרִייתָא וְלֹא הִיָּה צָרִיךְ לְלַמֵּד הַבְּרִייתָא בְּפִעַץ כִּיּוֹן שֶׁהִיא נִכְלַלַת בְּמִתְנִיתִין. אַךְ לֹא כֵל אֲדָם זֹכֵה לִזְוֵה וְשִׁמּוֹ מוֹכִיחַ עֲלָיו שְׁלֹכֵן נֶק' אֵילָפָא מְלִשׁוֹן אֵילָפָא חֲכֵמָה אֵילָפָא בִּינָה וְלִכְּן הִיָּה מְכִין דִּין הַבְּרִייתָא מִתּוֹךְ הַמְשַׁנָּה. אֲבָל אֲנַחְנוּ צָרִיכִין גִּיכֵ לְעוֹסֵק בְּדִין הַבְּרִייתָא מִתּוֹךְ הַמְשַׁנָּה. וְזֶהוּ וּבְכָל עֲבוּדָה כְּשֶׁדָּה. וְזֶהוּ כְּמוֹ לְמַשֵּׁל שְׂמִבְיָא חֲסִים מִתּוֹךְ הַבֵּית וְזוֹרַעֵי כְּשֶׁדָּה מִחוּץ לְעִיר כִּךְ הָעוֹסְקִים בְּרִייתָא בְּדִין הַשְּׁנִי בְּמִתְנִיתִין. וְהִנֵּה תְּכִלִּית יִרִידָה וְהַגְּלוּת הִיא צוּרֵךְ עֲלֵיהָ גְדוּלָּה שִׂיאֵר אֹרֵה ה' בְּגִלְיוֹי רַב לִימוֹת הַמְּשִׁיחַ: וְזֶהוּ קוֹל דּוּדֵי הַנָּה זֶה בָּא מְדַלַּע עַל כֹּה. פִּי' מִלְּמַעְלָמִיט. עַל הַהָרִים. פִּי' כֵּאֵד שְׂמִיטָה מִהַר לַהֵר וְעִיכֵי הוֹלֵךְ הָרֵבָה בִּיחַד כִּךְ הִנֵּה הַהָרִים הָעֲלִיוֹנִים הֵם בְּחִי' חֶסֶד דְּאֵצִי שֶׁהוּא חֶסֶד ה' מִמֶּשׁ בְּגִלְיוֹי רַב וְעוֹצֵם וְאַתְעֲדִילֵי הוּא עִי' אַתְעֲדִילֵי אַעִ"פ שִׁישׁ הִרְבָּה מְדַרְגוֹת בְּנִתִּים. מְקַפֵּץ עַל הַגְּבֻעוֹת. פִּי' גְּבֻעוֹת הֵם הָאֵמָהוֹת בְּחִי' מְקַבְּלִים מִן הַהָרִים. דִּהֲיִינוּ אֲפִי' מִי שְׂאִין לֹו בְּחִי' הָאֵהָבָה מִצַּד עֲצֵמָא אַךְ מִפְּנֵי שְׂרׁוּאָה וְשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת אַחֲרִים מִתְּעוֹרֵר בֹּו גִיכֵ. וְהִנֵּה אֲרִיזֵל עַל גִּי' דְּבָרִים הָעוֹלָם עוֹמֵד עַל הַתּוֹרָה וְעַל הַעֲבוּדָה (זוֹ תַּחֲלָה וְעַל גִּמְיָ' שֶׁהֵם עֲצֵמֵן תּוֹרָה הַמְּדוּת שְׂבִין אֲדָם לְמַקּוֹם וְשְׂבִין אֲדָם לְחִבְרִיו. וְהִנֵּה בְּעִנִּין תּוֹרָה וְתַפְלָה כְּכַר נִתְּבָאֵר בְּנִסְפֹק אִיךְ שֶׁהוּא בְּחִי' הַגְּלוּת וְהִיָּתָה לְעֵיל. וְכֵּאֵד גִּיכֵ לְפָרֵשׁ בְּעִנִּין תְּקוּנֵי הַמְּדוּת וְזֶה נֶק' אֵת כֵּל עֲבוּדָתָם אֲשֶׁר עֲבָדוּ בָהֶם. כִּי הַעֲבוּדָה הִיא מֵהֶם וּבָהֶם עֲצֵמֵן לְתַקּוֹן מְדוּתֵיהֶם. וְלִזְוֵה צָרִיךְ טוֹרַח עֲמַל וְיִגְיַעָה גְדוּלָּה לְהַפְּךְ מִן הַהַפּוֹךְ אֶל הַהַפּוֹךְ וּלְשִׁנוֹת דְּרַכּוֹ וְטַבְעוֹ וְנֶק' עֲבוּדָה מְלִשׁוֹן עוֹרוֹת עֲבוּדִים שְׂצָרִיךְ לְעַבֵּד אֵת הַמְּדוּת שֶׁהִי מִתּוֹקְעִים לָהּ לְבָדוּ:

י' חֲסִים וְלֹא בְּחֵמָה יִדְעָא כֹה. וְזֶהוּ לְבוֹן הַלְכָתָא שֶׁהִלְכּוֹת הַנְּרֹאֹת כְּשִׁחְרוּרֵת צָרִיךְ לְבַלְבֵּם בְּלוֹבֵן הָעֲלִיּוֹן עִי' חֲדוֹת ה' הִיא הַשְּׂמִחָה אֲמִתִּית בַּה' אַחַד וְלַהֲבִטֵל כְּרַצּוֹנוֹ וְלֹא יִקְבֵשׁ רַצּוֹן אַחֵר וּלְתֵל רַצּוֹנוֹ י' הַמְּלוּבֵשׁ בְּתוֹרָתוֹ. וְזֶהוּ קוֹמִי לִי רִעִיתִי יַפְתִּי וְלִכִּי לִךְ. פִּי' לִךְ לְעַצְמָךְ כִּי יִשְׂרָאֵל עָלוּ בְּמַחְשָׁבָה תַּחֲלָה וְעִיכֵי קוֹמִי לִךְ לְהַתְּכַלל בְּאֶחָד. וְהִנֵּה יִדְעִי מִתְּעוֹרֵר לְמַעֲלָה בְּחִינַת לְבוֹן הָעֲלִיּוֹן בְּהַתְּגַלוֹת בְּבְחִי' הָאֵרֶת פְּנִים. דִּהֲיִינוּ הַתְּעוֹרְרוֹת הַשְּׂמִחָה וְחֲדוֹת ה' צִהְבוּ פְּנִי. כְּמִישׁ יֵאֵר פְּנִי אֲנַחְנוּ סִלָּה שֶׁהֵאֵרַת פְּנִי הִיא אֲנַחְנוּ וְעַל יִדְעִי כְּפִי מַה שְׂאֵנוּ מְעוֹרְרִים בְּחִי' הַתְּגַלוֹת אֱלֹהוֹתוֹ כְּמִישׁ כְּמִים הַפְּנִים לְפָנִים כֹּה. וְהִנֵּה תְּכִלִּית וְשְׂלִימוֹת הַגִּילּוּי הַזֶּה יִהִיָּה לְעִתִּיד לְבֹא לִימוֹת הַמְּשִׁיחַ שְׂאֵו עִין בְּעִין יֵרֹא כְּבִשְׂעַת מִ"ת וְיִתֵּר מִזֶּה שְׂאִילוּ שְׂעַת מִ"ת לֹא הִיָּה רַק לְפִי שְׂעָה מִשְׁאִיכֵי לִימוֹת הַמְּשִׁיחַ יִהִיָּה גִילּוּי אֱלֹהוֹתוֹ לְעַד הַמְּעוֹלָמִים עוֹלָמִים בְּלִי הַפְּסֵק. וְזֶהוּ סִלָּה שֶׁהוּא לִשׁוֹן נִצַּח. וְהִנֵּה בּוֹמֵז הַגְּלוּת צָרִיךְ עֲמַל וְיִגְיַעָה רַבָּה לְקַבּוֹעַ בְּלָבוֹ הַשְּׂמִחָה אֲמִתִּית בַּה' שֶׁהוּא לְבוֹן הַלְכָתָא מִשְׁאִיכֵי לִימוֹת הַמְּשִׁיחַ אֵו וְרֹאֵו כֵּל בְּשַׂר יַחַד:

וְעֵצָה הַיְעוּצָה לִזְוֵה מִישׁ בְּכַרְךְ וִישׁ בֹּו ב' פִּירוּשִׁים. אַחַד לִשׁוֹן טוֹרַח וּמְלַאכָה כְּבִידָה. וְשֵׁם מְפָנִי כְּבִדוֹת הַמְּלַאכָה מִחֲמַת עֲצֵמָה אֵלָא כְּעִין שְׂדֵרְשׁוּ רִוִּל גְּבִי פְּרַעָה בְּכַרְךְ נִתֵן מְלַאכָת נְשִׁים לְאֲנָשִׁים שֶׁהֵם שְׂבֵאֲמַת מְלַאכָת נְשִׁים קְלָה מְלַאכָת הָאֲנָשִׁים אַעִ"כֵ הִיָּתָה כְּבִידָה עֲלֵיהֶם מְפָנִי שֶׁהוּצַרְכוּ לְשִׁנוֹת טַבְעֵם וּרְגִילוֹתָם. וְכֵן

וְעֵצָה הַיְעוּצָה לִזְוֵה מִישׁ בְּכַרְךְ וִישׁ בֹּו ב' פִּירוּשִׁים. אַחַד לִשׁוֹן טוֹרַח וּמְלַאכָה כְּבִידָה. וְשֵׁם מְפָנִי כְּבִדוֹת הַמְּלַאכָה מִחֲמַת עֲצֵמָה אֵלָא כְּעִין שְׂדֵרְשׁוּ רִוִּל גְּבִי פְּרַעָה בְּכַרְךְ נִתֵן מְלַאכָת נְשִׁים לְאֲנָשִׁים שֶׁהֵם שְׂבֵאֲמַת מְלַאכָת נְשִׁים קְלָה מְלַאכָת הָאֲנָשִׁים אַעִ"כֵ הִיָּתָה כְּבִידָה עֲלֵיהֶם מְפָנִי שֶׁהוּצַרְכוּ לְשִׁנוֹת טַבְעֵם וּרְגִילוֹתָם. וְכֵן

שִׁיָּה וְהַתְּרוּמוֹת. נְדָפִס: יְשִׁבִי, וְדִבְרֵי: מְשִׁיבִי.
שִׁיָּה אַחֲכֵ, נְדָפִס: (וְעִי... עִי"א), כִּי נִיחֹסֵךְ בְּדִפּוֹס וְיֵאֵמֵר.
שִׁיָּה, וְהִנֵּה שְׁנֵי נְשִׁמוֹת: אִיךְ דְּלִקְטֵן חֲשִׁיבֵי גַם לְפָנֵי, אֲבָל רַב ב' יִרְדוּ כְּדִי לְתַקּוֹן (מִמְכַבֵּד כִּיךְ מִיחָ אֲדַמְרִי). - הָעֵרֶת כִּיכֵ אֲדַמְרִי שִׁלְשִׁי"א.